

PROPYLEN

Data sporządzenia: 2001-05-30

Nr i data aktualizacji: 6/2012-09-01

Nazwa produktu: PROPYLEN

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszanki i firmy/przedsiębiorstwa

1.1 Identyfikacja produktu

Nazwa handlowa: **Propylen**
Nazwa wg 67/548 EWG: WE 204-062-1 Propene; Propylene
Inne nazwy: Propen
Numer rejestracyjny: **01-2119447103-50-XXX**

1.2 Właściwe wskazane użycie substancji lub mieszanki i niewskazane użycie

Propylen służy jako surowiec do dalszego przetworzenia w przemyśle chemicznym, szczególnie do produkcji mas plastycznych.
Propylenowi nie wolno stosować do innych celów niż te, które zostały określone w dokumentacji produkcyjnej. Surowo zabronione jest używanie propylenowi w urządzeniach, które nie zostały zatwierdzone do jego używania.

1.3 Szczegółowe dane dot. dostawcy karty charakterystyki

1.3.1 Nazwa handlowa i numer identyfikacyjny

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a. s.	REGON: 62741772
Záluží 2	NIP: CZ62741772
Litvínov	www.ceskarafinerska.cz
Kod poczt. 436 70	e-mail: info@crc.c

1.3.2 Miejsce działalności

Rafinérie Litvínov	Rafinérie Kralupy
P. O. BOX 47	P. O. BOX 96
436 01 Litvínov	278 01 Kralupy n/Vlt.
Tel.: +420 476 163 567	+420 315 718 500
Faks: +420 476 165 086	+420 315 718 640
www.crc.cz	info@crc.c

1.3.3 Osoba odpowiedzialna za KCH

Ing. Václav Pražák tel.: +420 476 164 308
e-mail: vaclav.prazak@crc.cz

1.4 Telefony alarmowe w przypadku sytuacji nadzwyczajnej

1.4.1 TRINS (Transportowy System Informacyjny i Wypadkowy)

Udziela całodobowej pomocy specjalistycznej i praktycznej w przypadku rozwiązywania nadzwyczajnych sytuacji związanych z transportem lub przechowywaniem niebezpiecznych substancji chemicznych na terytorium Czech. Z pomocy TRINS można korzystać wyłącznie za pośrednictwem centrów operacyjnych i informacyjnych Straży Pożarnej (ZSO). Pomoc udzielana jest na podstawie umowy pomiędzy Związkiem Przemysłu Chemicznego Czech i MSWiA Czech – Komendą Główną Straży Pożarnej Czech. Kontakt z UNIPETROL RPA, s. r. o. Litvínov – jako centrum regionalne nr 1 + krajowe centrum koordynacyjne TRINS: +420 476 709 826.

1.4.2 Toksykologiczne Centrum Informacyjne

Adres: Na Bojišti 1, 128 00 Praga 2
Telefon: +420 224 919 293, +420 224 915 402
Informacje wyłącznie w przypadku zagrożeń dla zdrowia – ostre zatrucia ludzi i zwierząt.

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

2.1.1 Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP)

- a) Właściwości fizyczno-chemiczne
Gaz palny: Flam. gas. 1, H220, GHS02, Dgr
Gas pod ciśnieniem: Liquefied gas, H280, GHS04, Dgr

2.1.2 Zgodnie z dyrektywą Rady 67/548/EWG (DSD)

- a) Właściwości fizyczno-chemiczne: skrajnie łatwo palna ciecz, F+ R12

2.2 Elementy oznakowania

2.2.1 Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Identyfikacja zagrożenia:	GHS02	GHS04
Słowa sygnalne:		Niebezpieczeństwo (Dgr)
Standardowe zwroty dotyczące zagrożenia (zwroty H):	H220; H280	
Zalecenia dotyczące środków ostrożności (zwroty P):	P102; P210; P377; P410+P403	

2.2.2 Zgodnie z dyrektywą Rady 67/548/EWG

Identyfikacja zagrożenia:	F+	
Rodzaj zagrożenia (zwroty R):		R12
Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa (zwroty S):		S2; S9; S16; S33

UWAGA: Pełne brzmienie zastosowanych standardowych zwrotów H, zwrotów P, zwrotów R i zwrotów S zostało przedstawiona w sekcji 16.

2.3 Inne zagrożenia

2.3.1 Informacje o PBT

Wg kryteriów w załączniku XIII rozporządzenia nr 1907/2006 produkt nie zawiera substancji PBT lubvPvB.

2.3.2 Inne niebezpieczne działania

Propylen w stanie gazowym jest cięższy od powietrza i może się gromadzić w niższej położonych miejscach. Z powietrzem tworzy mieszkankę wybuchową. Opary propylenu mogą przy większym stężeniu działać narkotycznie, powodować ból głowy, mdłości żołądkowe, podrażnienie oczu i dróg oddechowych. Produkt może akumulować statyczną energię elektryczną.

Propylen przechowuje się pod ciśnieniem w pojemnikach ciśnieniowych. Po wypuszczeniu do przestrzeni o ciśnieniu atmosferycznym następuje odparowanie w temperaturze aż -45°C, dlatego w przypadku kontaktu skroplonego gazu ze skórą grozi odmrożenie.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.1 Substancje

Produkt zawiera następującą substancję niebezpieczną:

<i>Substancja nazwa</i>	<i>Zawartość (%V/V)</i>	<i>Nr CAS</i>	<i>Nr WE</i>	<i>Nr rej.</i>
Propen; Propylen	>99	115-07-1	204-062-1	01-2119447103-50-XXXX

3.2 Mieszanki

Nie mamy do czynienia z mieszaniną substancji.

UWAGA: Pełne brzmienie zastosowanych standardowych zwrotów H, zwrotów P, zwrotów R i zwrotów S zostało przedstawiona w sekcji 16.

SEKCJA 4: Pierwsza pomoc

4.1 Opis pierwszej pomocy

Podczas manipulacji należy przestrzegać wszystkich wymogów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem i niniejszą KCh.

W przypadku utraty przytomności przenieść poszkodowanego w stabilizowanej pozycji.

4.2 Narażenie drogą oddechową

Przenieść poszkodowanego na świeże powietrze, zapewnić spokój, zabronić chodzenia. W przypadku, gdy poszkodowany nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie usta-usta. Wezwać lekarza.

4.3 Kontakt ze skórą

Skórę dobrze umyć wodą z mydłem, spłukać, przebrać się. W przypadku powstania odmrożeń nie stosować żadnych maści i proszków, odmrożenia opatrzyć sterylną gazą i zasięgnąć pomocy lekarskiej.

4.4 Kontakt z oczami

Oczy płukać dokładnie dużą ilością wody i zapewnić badanie lekarskie.

4.5 Spożycie

Po spożyciu wypić wodę, nie wywoływać wymiotów. Wezwać lekarza.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1 Środki gaśnicze

5.1.1 Odpowiednie środki gaśnicze

Powietrzna piana gaśnicza, proszek gaśniczy, CO₂.

5.1.2 Nieodpowiednie środki gaśnicze

Woda (stosować tylko do chłodzenia).

5.2 Szczególne zagrożenia

Pary produktu tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową. Na powietrzu pali się dymiącym płomieniem. Może uwalniać się tlenek węgla. Skroplony propylen szybko odparowuje i tworzy chłodne mgły; gaz jest cięższy od powietrza i może się gromadzić w niższych położeniach.

miejscach lub nad lustrem wody, może tworzyć mieszanki wybuchowe. Po wypuszczeniu do przestrzeni o ciśnieniu atmosferycznym następuje odparowanie w temperaturze aż -45°C.

5.3 Specjalne środki ochronne dla strażaków

Niepalna odzież interwencyjna, izolacyjny aparat oddechowy.

SEKCJA 6: Postępowanie w razie niezamierzonego uwolnienia

6.1 Środki ostrożności w zakresie ochrony osób, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Nie dopuścić do zanieczyszczenia odzieży i obuwia oraz kontaktu ze skórą i oczami. W celu opuszczenia zanieczyszczonej przestrzeni zastosować maskę z filtrem przeciw gazom i oparom organicznym. Palenie wzbronione. Usunąć wszystkie możliwe źródła zapłonu. Wszystkie osoby, nie biorące udziału w pracach ratunkowych, odsunąć na odpowiednią odległość.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Uniemożliwić rozszerzenie wycieku, ograniczając przestrzeń. Nie wypuszczać do kanalizacji. Zabronić przedostaniu się do gleby i wody.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do czyszczenia

W zależności od sytuacji przepompować lub pozostawić do wsiąknięcia do odpowiedniego materiału porowatego oraz likwidować zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem dotyczącym odpadów.

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Zob. również sekcje 8 i 13.

SEKCJA 7: Postępowanie i składowanie

7.1 Środki ostrożności dot. bezpiecznego postępowania

Podczas pracy z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi oraz preparatami chemicznymi każdy ma obowiązek ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz przestrzegania symboli ostrzegawczych zagrożenia, standardowych zwrotów oznaczających specyficzne zagrożenia i zaleceń standardowych dotyczących bezpiecznego postępowania.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania substancji i mieszanin łącznie z informacjami dot. wszelkich niezgodności

Przechowywanie reguluje norma CSN 65 0201. Obiekt musi być wyposażony zgodnie z normą CSN 75 3415. Przechowywać w dobrze wietrzonym miejscu poza zasięgiem źródeł zapłonu. Urządzenia elektryczne muszą być wykonane zgodnie z odpowiednimi przepisami. Chronić przed statyczną energią elektryczną, palenie wzbronione.

7.3 Specyficzne zastosowanie (-a) końcowe

Propylen stosuje się do dalszego przetwarzania w przemyśle chemicznym, przede wszystkim jako surowiec do produkcji mas plastycznych.

Może być stosowany wyłącznie do takich celów i na takim urządzeniu, które zostały zatwierdzone do jego używania. W żadnym wypadku nie wylewać do kanalizacji.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia /środki ochrony indywidualnej

8.1 Parametry dotyczące kontroli

8.1.1 Zgodnie z rozporządzeniem rządu nr 361/2007 Dz.U. RCz

Nie zostały określone. Zaleca się stosowanie limitów dla propanu.

	Propan
PEL mg/m ³	900
NPK-P mg/m ³	1 800

8.1.2 DNEL wg CSR

Brak

8.2 Kontrola narażenia

Ogólne środki bezpieczeństwa i higieny: podczas pracy z propylenem nie jeść, nie pić, nie palić. Przed jedzeniem i piciem oraz po zakończeniu pracy należy skórę umyć ciepłą wodą z mydłem i zastosować odpowiedni krem reparacyjny.

8.2.1 Kontrola narażenia pracowników

<i>Ochrona dróg oddechowych:</i>	Maska z filtrem przeciwko gazom organicznym i parom substancji organicznych.
<i>Ochrona oczu:</i>	Okulary ochronne przeciw działaniom chemicznym.
<i>Ochrona rąk:</i>	Rękawice ochronne
<i>Ochrona skóry:</i>	Ochronna odzież robocza

8.2.2 Kontrola narażenia środowiska

Zob. też punkty 2.1, 6.2 i 16.3.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1 Informacje dotyczące właściwości fizycznych i chemicznych

<i>Stan (w temp. 20°C):</i>	ciecz
<i>Barwa:</i>	bezbarwna
<i>Zapach:</i>	charakterystyczny węglowodorowy
<i>Gęstość: w temp. 15°C</i>	510-520 kg/m ³
<i>Zakres temperatur wrzenia:</i>	od -45 do -50°C
<i>Gęstość względna par:</i>	ok. 2 (powietrze = 1)
<i>Rozpuszczalność w wodzie:</i>	niska
<i>Prężność par w temp. 20°C:</i>	maks. 1,1 MPa
<i>Temperatura zapłonu:</i>	< -40°C
<i>Granica wybuchowości:</i>	dolna 2,0% (V/V) górna 10,3% (V/V)

Maksymalna eksperymentalna bezpieczna szczelina > 0,9 mm

9.2 Inne informacje

<i>Temperatura krzepnięcia:</i>	< -40°C
<i>Temperatura palenia się:</i>	< -40°C
<i>Temperatura zapłonu:</i>	ok. 455 – 465°C
<i>Ciśnienie krytyczne:</i>	ok. 3,7 Mpa
<i>Ciepło spalania:</i>	ok 50 MJ/kg

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1 Reaktywność

Produkt w normalnych warunkach jest stabilny.

10.2 Stabilność chemiczna

Produkt w normalnych warunkach jest stabilny.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Podczas palenia w razie braku powietrza może uwalniać się tlenek węgla.

10.4 Warunki, których należy unikać

Powstanie stężenia w granicach wybuchowości, obecność źródeł zapłonu, kontakt z otwartym ogniem.

10.5 Materiały niezgodne

Czynniki utleniające.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

W normalnych warunkach żadne, podczas palenia się przy braku powietrza możliwość powstania tlenku węgla i sadzy.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

11.1 Toksyczność ostra

Nie dotyczy

11.2 Działanie żrące / drażniące na skórę

Nie dotyczy

11.3 Poważne uszkodzenie oczu /działanie drażniące na oczy

Nie dotyczy

11.4 Działanie uczulające na drogi oddechowe /lub skórę

Nie dotyczy

11.5 Działanie mutagenne na komórki rozrodcze

Nie dotyczy

11.6 Rakotwórczość

Nie dotyczy

11.7 Szkodliwe działanie na rozrodczość

Nie dotyczy

11.8 Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe

Nie dotyczy

11.9 Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane

Nie dotyczy

11.10 Niebezpieczeństwo przy wdychaniu

Nie dotyczy

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1 Toksyczność

Nie dotyczy.

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Nie dotyczy.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Nie dotyczy.

12.4 Mobilność w glebie

Nie dotyczy.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Nie dotyczy.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Nie dotyczy.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1 Przepisy prawne dot. odpadów

Zgodnie z ustawą nr 185/2001 Dz.U. RCz, o odpadach, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów związanych oraz rozporządzeń produkt został zaklasyfikowany następująco:
nie dotyczy

13.2 Odpowiednie metody likwidacji substancji

Odpad lub niewykorzystane resztki likwidować zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem dot. odpadów, zwykle poprzez spalanie w spalarniach do tego przeznaczonych. Nieodpowiednią metodą jest składowanie na wysypisku.

13.3 Odpowiednie metody likwidacji zanieczyszczonego opakowania

Propylen dostarczany jest w cysternach samochodowych i kolejowych. Dekontaminacja i likwidacja tych opakowań regulują przepisy ADR/RID.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

Transport produktu odbywa się zwykle za pomocą cystern kolejowych i samochodowych. Nazwanie i oznakowanie zgodnie z porozumieniem europejskim o transporcie towarów niebezpiecznych RID/ADR w obowiązującym brzmieniu:

PROPEN	Nr zagrożenia: 23	Kod klasyfikacyjny:	2F
	Nr UN: 1077	Klasa:	2
		Grupa opakowania:	--

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska dla substancji lub mieszaniny

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie substancji chemicznych (REACH), w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji i pakowania substancji i mieszaniny, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych (CLP)
- Dyrektywa Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. dotycząca klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji niebezpiecznych, w obowiązującym brzmieniu (DSD)
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE z dnia 31 maja 1999 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych, w obowiązującym brzmieniu (DPD)
- Ustawa nr 201/2012 Dz.U.RCz o ochronie powietrza, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych
- Ustawa nr 111/1994 Dz.U.RCz o transporcie drogowym, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych (ADR)
- Ustawa nr 185/2001 Dz.U.RCz o odpadach, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych
- Ustawa nr 254/2001 Dz.U.RCz prawo wodne, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych
- Ustawa nr 266/1994 Dz.U.RCz o kolejach, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych (RID)
- Ustawa nr 350/2011 Dz.U.RCz prawo chemiczne, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych
- Rozporządzenie Rady Ministrów nr 361/2007 Dz.U. RCz, które określa warunki ochrony zdrowia w czasie pracy, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych
- ČSN 75 3415 Ochrona wód przed zanieczyszczeniem substancjami naftowymi – Obiekty służące do pracy i przechowywania substancji naftowych

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Ocena została wykonana.

15.3 Informacje dot. Innych przepisów prawnych

15.3.1 Ustawa nr 201/2012 Dz.U.RCz, o ochronie powietrza

Produkt podlega odpowiednim postanowieniom ustawy nr 201/2012 Dz.U.RCz, o ochronie powietrza, w obowiązującym brzmieniu, w tym przepisów i rozporządzeń związanych. Zgodnie z §2 ustęp m) powyższej ustawy produkt jest organiczną substancją ciekłą.

15.3.2 CSN 65 0201 Ciecze palne – Zakłady i magazyny

W normalnych warunkach mamy do czynienia z substancją gazową, do której nie odnosi się niniejsza norma. W stanie skroplonym zgodnie z normą CSN 65 0201 produkt jest zaklasyfikowany do I klasy palności.

15.3.3 CSN 33 0371 Niewybuchowe urządzenia elektryczne – Mieszaniny wybuchowe – Klasyfikacja i metody badań

Zgodnie z CSN 33 0371 produkt jest zaklasyfikowany do klasy temperatury T1 i grupy wybuchowości IIA.

SEKCJA 16: Inne informacje

16.1 Wykaz zastosowanych zwrotów R i zwrotów H, zwrotów S i zwrotów P

16.1.1 Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (zwroty H)

- H220 Skrajnie łatwopalny gaz
- H280 Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem.

16.1.2 Zwroty wskazujące środki ostrożności (zwroty P)

- P102 Chronić przed dziećmi
- P210 Przechowywać z dala od źródeł ciepła/iskrzenia/otwartego ognia/gorących powierzchni. – Palenie wzbronione
- P377 W przypadku płonienia wyciekającego gazu: Nie gasić, jeżeli nie można bezpiecznie zahamować wycieku.
- P381 Wyeliminować wszystkie źródła zapłonu, jeżeli jest to bezpieczne.
- P410+P403 Chronić przed światłem słonecznym. Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu.

16.1.3 Podstawowe zwroty ryzyka (zwroty R)

- R12 Produkt skrajnie łatwopalny

16.1.4 Podstawowe zwroty bezpieczeństwa (zwroty S)

- S2 Chronić przed dziećmi
- S9 Przechowywać pojemnik w pomieszczeniu dobrze wentylowanym
- S16 Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu, nie palić tytoniu.
- S33 Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym.

16.2 Zalecenia dot. szkoleń

Szkolenia są prowadzone zgodnie z wymogami Kodeksu Pracy i ustawy nr 258/2000 Dz.U.RCz

16.3 Informacje dot. zmian

Wszystkie zmiany w niniejszej karcie charakterystyki zostały dokonane zgodnie z nowymi danymi dotyczącymi niebezpieczeństwa substancji uzyskanymi w trakcie jej rejestracji oraz zgodnie z wymaganiami rozporządzenia nr 1907/2006 WE, w obowiązującym brzmieniu, i rozporządzenia nr 1272/2008, w obowiązującym brzmieniu, a

16.4 Inne dane

Dane zawarte w niniejszej karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie wymienionego produktu i są zgodne z naszym obecnym stanem wiedzy i doświadczenia i nie muszą być wyczerpujące. Za prawidłowe postępowanie z produktem zgodnie z obowiązującą legislacją odpowiada użytkownik.